

Naponként 64 ezer téglá

Már szállítják a téglát a korszerűsített szőregi gyárból

A korszerűsített Szőregi Téglagyárban az elmúlt hónapban kezdődött meg a munka. Most naponként — amint a telep vezetője, Csányi Ferenc tájékoztatott bennünket — 64 ezer nyerstéglát készítenek. Természetesen később fokozzák a gyártás ütemét és naponként általában mintegy 70 ezer téglát készült az üzemből.

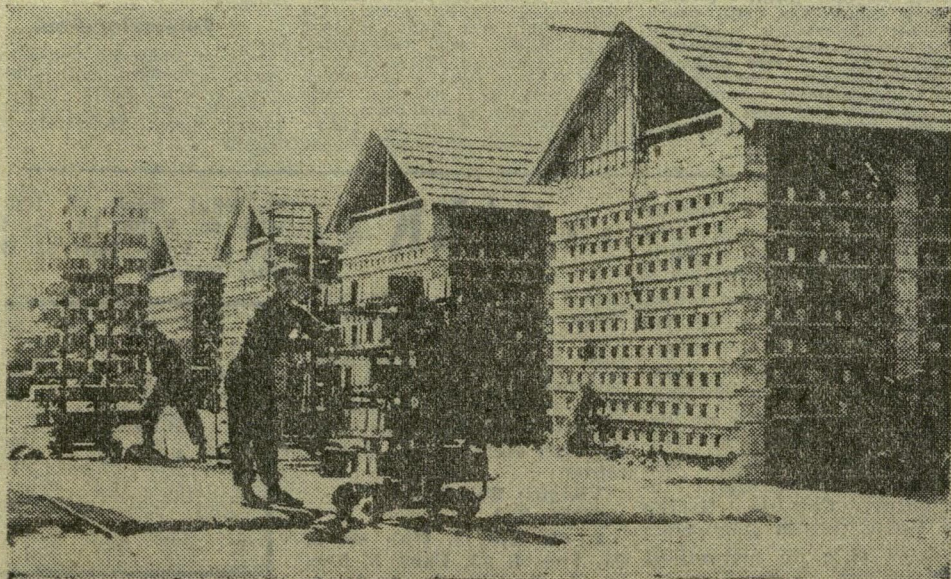
A körkemencében a napokban kezdődött az égetés és a kemencéből naponként 25 ezer darab égetett téglá

kerül ki. Az égetést is növelik és naponként 35 ezer téglát kerül majd ki a kemencéből. Különben a téglahordását a kemencébe gépesítették és több kocsi motor húz be.

Idén Szőregen közel 12 millió téglát gyártanak. A szőregi téglák a környező építkezésekre kerülnek, de jut belőlük a szegedi lakóházak építkezéseire is. A lakosság egyéni építkezéseire is adnak téglát, havonként mintegy 500 ezer darabot. A gyár dolgozói által-

ban helytállnak, teljesítik feladataikat. A prés-brigád, amelyhez 22 ember tartozik, a szocialista brigád cím elnyerését tűzte ki célul. Tavaly a prés-brigád minden tekintetben teljesítette azokat a feltételeket, amelyek szükségesek a megtisztelő cím kiérdemléséhez. Idén is jól dolgoznak, s munkájuk nyomán, a feltételek teljesítésével megkapják majd a szocialista brigád címet.

A szőregi gyárból már megkezdtek a téglák szállítását is az építkezésekhöz.

(Somogyiné felv.)

A présházból kocsikkal szállítják a nyerstéglát a szárítóba

Az üzemi pártélet eseményeiből

A MUNKAVERSENYRŐL

tanácskoztató legutóbbi kibővített ülésén a Szegedi Kenderfonógyár párt-végrehajtó bizottsága. Az üzem tavaly mintegy 8200 tonna készárut gyártott. Az idei tervben azonban több mint 8700 tonnára vállalkoztak az üzem dolgozói. Sőt a munkaverseny felajánlásokkal még ezt is megtoldották további 120 tonnával. Ha ezt a vállalat teljesíti, akkor 1961-ben 7,1 százalékkal termel többet az üzem a tavalyinál.

Az év első két hónapja biztató eredményeket hozott. A januári-februári operatív tervet együttesen 101,7 százaléka teljesítették. A következő hónapok azonban nagyobb feladatokat rónak az üzem minden dolgozójára, hiszen még hátra van a 120 tonna többlettermék előállítás megalkarított anyagból. Ezért az MSZMP üzemi végrehajtó bizottsága kibővített ülésén foglalkozott a felajánlások teljesítésével, a munkaverseny helyzetével.

Az ülés résztvevői megállapították, hogy az időközönként meghirdetett ünnepi műszakok eredményét nem értékelik, bár minden esetben kibontakozik a munkások nemes vetélkedése. Meg kell javítani a verseny nyilvánosságát, a példamutatók eredményeinek népszerűsítését.

A végrehajtó bizottság több határozatot hozott. A többi

között kimondják a határozatot, hogy az osztályok minden hónapban értékeljék a munkaversenyt és az eredményeket ismertessék a versenytáblákon. Ugyancsak hivatott értékeljék a szocialista brigádok vállalkozásának teljesítését, hogy ezzel is serkentsék a brigádok tagjait, de a végső értékelés negyedévenként legyen.

A GAZDASÁGSZERVEZŐ MUNKÁRÓL

tanácskozt az MSZMP ruhagyári végrehajtó bizottsága. Az utóbbi ülésén foglalkozott több osztály munkájával, hogy segítséget nyújtson a nehézségek leküzdésére. A termelési osztály tevékenységével kapcsolatban megállapította, hogy az itt dolgozók munkája sokat fejlődött az utóbbi időben. A vállalat előtt álló jelentős

változások, feladatok ellenére alapos jó tervet készített az osztály 1961. évre. Az osztály vezetőjét, Ménési Imrénét a végrehajtó bizottság jegyzőkönyvi dícséretben részesítette.

A munkagyi osztály tevékenységével kapcsolatban megállapította a végrehajtó bizottság, hogy a normafelülvizsgálat kezdetben igen vonzóan haladt, mert az osztály nem készült fel a felelősségteljes munkára. Miután megbírták az itt dolgozók munkáját, alapos munkát végeztek, mert ahol eddig rendezték a normákat, ott különösebb problémák nem adódtak.

Az üzem valamennyi párt-szervezetében megtartották az elmúlt havi taggyűléseket. Mindenütt kül- és belpolitikai kérdésekkel foglalkoztak, a vállalat előtt álló legfontosabb gazdasági és politikai feladatokról tanácskoztak. Megvitatták a Magyar Honvédelmi Sportszövetség helyi szervezetének munkáját is.

Hogyan kaphatnak a nyugdíjasok tüzelőanyag-utalványt?

Az Országos Nyugdíj Intézet — az elmúlt évhez hasonlóan, ebben az évben is tüzelővásárlásra jogosító utalványt bocsát nyugdíjasai rendelkezésére. Több mint 200 ezer nyugdíjas számára gondoskodik a kedvezményes tüzelőbeszerzésről.

Az igénylőlapokat már márciusban kiküldte a nyugdíjasoknak.

A tüzelőbeszerzési akció zavarlatlan lebonyolítása érdekében az intézet felkéri mindazokat a nyugdíjasokat, akik a tüzelővásárlásra jogosító utalványra igényt tartanak, hogy a szabályszerűen kitöltött és aláírt igénylőlapokat legkésőbb április 20-ig küldjék vissza.

Az elkészített beérkező, vagy nem megfelelően kitöltött igénylőlapokra az intézet nem ad ki utalványt.

Azok a nyugdíjasok, akik nem tartanak igényt az utalványra, az igénylőlapot ne küldjék vissza, mert ezzel az intézetet felesleges munkától kímélik meg.

Az igénylőlapok feldolgozása április 20-án kezdődik és az utalványok folyamatosan kiküldése június 30-ig tart. Az intézet kéri a nyugdíjasokat, hogy ez alatt az idő alatt igénylésükkel kapcsolatos érdeklődéssel, vagy sürgetesséssel ne zavarják a feldolgozás munkáját. (MTI)

A tantervi viták elé

Korszerű iskola — korszerű műveltség

Most folynak az általános iskolákban a Művelődésügyi Minisztérium által kiadott új tantervek vitái, s a kívülállóknak igen sokszor felvetik, hogy miért van új tantervre, új művelődési anyagra szükség. Mi erre a felelet?

Iskolarendszerünk a felszabadulás előtt lényegében a burzsoázia érdekeit szolgálta. Bár a felszabadulás után iskolarendszerünkben és az iskola oktató-nevelő munkájában igen sok változás történt, de számos tekintetben azonban még most is fellelhetők a burzsoa szemlélet bizonyos maradványai.

Ez a helyzet fejlődésünk során egyre tarthatatlanabbá válik. A társadalmi-világneveti átalakulás következtében ma az iskolára egészen más és sokkal kiterjedtebb nevelési feladatok hárulnak, mint régen. Hogy a múlt hibáit leküzdjük, az új iskolának szorosabbá kell tennie az élettel való kapcsolatát, és ennek következtében ki kell aknáznia a munkával való nevelés emberátalakító lehetőségeit, s a szocialista nevelés érdekében úgy kell kiválasztani az oktatási intézmények közművelődési anyagát, hogy az megfeleljen az eljövendő társadalom gazdasági, politikai és kulturális célkitűzéseinek, igényeinek. Épp ezért az iskolarendszer továbbfejlesztése érdekében igen fontos annak a meghatározása, hogy mit értünk korszerű általános műveltségen és az iskolában tanítandó korszerű művelődési anyagon.

Az iskolareformot előkészítő kormánybizottságnak a korszerű művelődési anyagot összeállító albizottsága a korszerűen művelt ember fogalmát a következőképpen határozta meg: Korszerűen művelt az az ember, aki az "ember" helyét a társadalomban és a természetben (annak lényeges viszonyai) általánosan elfogadott, rendszerezett, igazolt ismeretek alapján alkotott ítéletekkel szövegben és írásban meg tudja indokolni; akinek a folytonos bővülésre alkalmas tudományos világnézete van, képességgel és készséggel rendelkezik társadalmilag hasznos tevékenység végzésére, ismeri a szocialista társadalmi együttélés normáit, közösséget érez társadalmi munkával, kinevelődött benne társadalmunk problémáinak és céljainak megoldására, illetve megvalósítására való törekvés.

Ezek után nézzük az általános műveltség tartalmát. Lényeges megállapítás, hogy az általános műveltség tartalma az elmúlt évszázad alatt jelentősen megváltozott. Korábban lényegében a latin és görög nyelvben, a klasszikus és hazai (nemzeti) irodalomban, a filozófiában és a műveltségben való jártasságot jelentette. A XIX. század folyamán természettudományos ismeretekkel egészült ki a korszerű műveltség tartalma. Napjainkban pedig egyre inkább több helyet foglalnak el az általános műveltség tartalmában az elméleti, technikai, közgazdasági, jogi, politikai és állampolgári, filozófiai ismeretek, továbbá bizonyos gyakorlati készségek.

Az elmondottak alapján mikor válik tehát az iskola tananyaga korszerűvé, a mai élet követelményeinek teljesítőjévé? Ez igen bonyolult kérdés. Röviden azonban a következőket lehet ezzel kapcsolatosan mondani. Elsősorban úgy, hogy ha a tananyag kiválasztásánál szem előtt tartjuk az iskolának az élettel való szoros kapcsolatát. Ha a tananyag szoros kapcsolatot biztosít a természettel, lehetővé teszi a természet alapjaiban való tájékozódást, a hasznos gyakorlati készségek elsajátítását. De az élettel való szoros kapcsolat következtében tantervileg is szükség van bizonyos változásokra. A tantervi anyagot úgy kell kiválasztani, hogy az biztosítsa a dialektikus és történelmi materializmus világnézeti alapjainak a lerakását, beleértve a tantárgyak erkölcsi, esztétikai nevelőhatásának biztosítását is. Követelmény az is, hogy a kiválasztott tananyag feleljen meg a tudományok korszerű eredményeinek, a tanulók életkori sajátosságainak, s tegyen eleget a modern pedagógia kívánalmainak. Tegye lehetővé a tanulók szilárd ismeretnek megszerzését, de olyan módon, hogy szüntesse meg azt a túlerhelést, amely ma iskolánkat jellemzi.

Hogy lehet mindezeket az elveket az iskolai tárgyak keretében érvényesíteni? Nézzük például az idegen nyelveket. E tárgyat kapcsolatosan minden további nélkül lehet valósítani azt, hogy az élet szolgálatába álljon, ha a tanítás központjába a gyakorlati beszéd, az olvasó- és fordítókészség fejlesztése kerül. A fizikában például számos levezetés nélkülözhető, mert magából a tapasztalati képletből kiindulhatunk. E tantárgyon belül a gyakorlati élet és a termelés szempontjait előtérbe állíthatók már az egyes anyagrészek tárgyalásában is. A földrajz területén a gazdasági földrajz nyújt kiváló nevelési lehetőségeket. Az elv értelmében a matematikában a numerikus számolás gyakoroltatására kell nagyobb gondot fordítani. A biológia oktatásában az ideológiai szempontok mellett előtérbe kerülhet a termelőmunka megbecsültetésére való törekvés. A morfológiai, a morfológiai, ökológiai alapon álló biológiai oktatás a valóság talaján áll, igazodik a tanulók szellemi fejlődéséhez. Összefoglalva: a természettudományok s a technika leg-

újabb eredményeit, a tanulók életkori sajátosságaihoz mérten, a természettudományi tárgyakban tanítani kell, és a jelenleginél nagyobb mértékben kell biztosítani új ismereteket.

Felvetődhet ezek alapján a kérdés, hogy abban az esetben, ha új, modern anyagot is hozunk be a régi tantárgyakba — sőt, még új tantárgyakat is tanítunk —, nem lesz-e még nagyobb a túlerhelés a gimnáziumokban, mint eddig volt? Ha pedig a tanulók az »5+1«-es tanítási rendszer — öt nap tanítás az iskolában, egy nap munka az üzemekben — mellett egy napot a termelésben töltenek, ennek az egy napnak a kiesése az iskolai munkából, s egyes tárgyak órácsökkenése nem jelent-e egyben színvonalcsökkenést?

E kérdésekre a következő a felelet: a mi tananyagunkat a felszabadulás óta elsősorban olyan szempontból értékelték, hogy melyik az az anyag, amelyet reakciós volta, vagy szocialistaellenes álláspontja miatt el kellett hagyni, de azt némigen vizsgáltuk, hogy a tankönyvekben lévő tananyag minden egysége szükséges-e egy mai szemmel bíralt művelt embernek. Ennek értelmében tantárgyi anyagunk szinte mindegyikének van olyan anyagrésze, mely régi, vagy elavult, illetve jelentéktelensége miatt ma már nem képezi a korszerűen művelt ember tudásának tartalmi jegyeit. Ennek alapján vajon történelemből az ókori népek történetének tárgyalása nem oldható-e meg heti két órában három óra helyett, ha csak a feltétlenül szükséges ismeretanyagot tárgyaljuk? De igen! A magyar nyelv és irodalom tanításában ugyancsak miért kellene a régi irodalom tárgyalására annyi időt fordítani, mint a múltban? Sokkal célszerűbb ezek helyett inkább az új anyag tárgyalására gondot fordítani. De minden tárgy keretében lehetne erre példákat mondani. Van tehát lehetőség arra, hogy egyes tantárgyak anyagát a műlthoz képest kevesebb órászámban tárgyaljuk és ennek ellenére is olyan felkészültséget adjunk, hogy az érettségizett tanuló műveltségnek mondassa magát.

Bár az előbb mondott módszerrel lényeges órászámot tudunk megtakarítani, a tananyagcsökkentés lényegét és lehetőségét azonban mégsem ebben kell elsősorban látni, hanem az iskolai tananyagnak az alsófokú oktatástól a felső oktatásig való újszerű elrendezésében. Az általános iskola eddigi zártsága ugyanis az elmúlt évek gimnáziumi tantervi anyagában sok esetben felesleges ismétléseket idézett elő, mert a koncentrikus anyagfelépítés elve alapján az egyes tantárgyak ismeretkörei az egyszerűtől a bonyolult felé haladva, általában egymásra épülnek fel, s a koncentrikus anyagfelépítés igen gyakran ugyanazt az anyagot az általános iskola alsó tagozatában, felső tagozatában és a gimnáziumban is újólal megismerteti. A lineáris felépítésű tananyag azonban ezeket a felesleges ismétlődéseket elkerüli.

S ugyanez, mivel egyes tárgyak tanításában, például fizika, kémia, előtérbe kerül a tananyagban kísérletek keretében való feldolgozása, még az ismeretek szilárdasága is fokozható. Ez is azt bizonyítja, hogy szó sincs színvonalcsökkenésről.

Az új »5+1«-es jellegű középiskolával kapcsolatban akadtak olyan aggodalmak is, hogy megszünteti ez az oktatási mód a humán-jellegű műveltség képzését. Nézzük, vajon erről van-e szó? Véleményem szerint mindaz, ami a régi értelemben vett humán műveltségre való felkészítést jellemzi, a jövő gimnázium tananyagában is megtalálható. Tanulhatnak a tanulók latin és egyéb élő idegen nyelvet — választás szerint — az orosz nyelven kívül. A hazai és külföldi irodalom ugyanakkor benne van az iskola tantervi anyagában, sőt a nem jelentős régi anyagok helyett korszerű anyaggal bővült az ismeretek köre. A művészettörténet tanítása a történelem tanításában kap helyet. A geológia elemi ismeretei a fizikai földrajz anyagában feldolgozhatók. A csillagászat külön tárgyként való oktatása átfedést jelentene a fizika és földrajz tantárgyakban, ezért szerencsésebb, ha a fizika tananyagba dolgozzák be. A rajz mint tantárgy már tananyaga az »5+1«-es gimnáziumoknak. A pszichológia és a marxista-erkölcsi alapismeretek tanítása az országban kísérleti jelleggel, már igen sok iskolában folyik a korszerű művelődési anyag szerkesztéséig.

Tehát a humán-műveltségre való nevelést nem adjuk fel. Sőt ha hozzávesszük, hogy a tanulók a humanisztikus műveltséget adó tárgyakon kívül — vagy új tantárgyként, vagy más tantárgyak keretében — foglalkoznak pl. a politikai gazdaságtan kérdéseivel, technológiai kérdésekkel, a tudomány mai eredményeivel, és így tovább, akkor azt kell mondanom, hogy a humán műveltség igen szerencsésen egészül ki mai, modern ismeretekkel, melynek alapján minden feltétel megvan a humán képzettségű, de a természettudományokban és a technológiában is jártas, sokoldalú szocialista ember kiműveléséhez.

Bánfalvi József

Az új rendelet megkönnyíti a fáradtolajgyűjtést

A gyűjtést elmulasztóknak büntetést kell fizetniük

A hivatalos lap április 8-iki száma közölte a nehézipari miniszter rendeletét a fáradtolajgyűjtésről. Az Országos Kőolaj- és Gázipari Trösztnek a következő tájékoztatást fűzték a rendelethez:

— Az új rendelet szerint minden fogyasztó, akinek összes olajfelhasználása negyedévenként eléri, vagy meghaladja a két tonnát, köteles beszállítani a fáradtolaját

a rendeletben megadott feltételek szerint.

Ezentúl nem kétféle, hanem csak egyfajta fáradtolaját kell gyűjteni, ami a gyűjtők dolgát is megkön-

nyíti. A fáradtolaj kilonkénti ára az új rendelet szerint egységesen 1,40 forint, a régi 60 filléres és 2 forintos ár helyett, ami ugyancsak egyszerűsíti a gyűjtést.

Az a fogyasztó, aki beszállítási kötelezettségének nem tesz eleget, megíósulási kötbért fizet.

A kötbér mértéke a be nem adott fáradtolaj árának 80 százaléka. Aki késik a beszállítással, késedelmi kötbért fizet. A rendelet április 8-án lépett hatályba és azt a második negyedéves beszállítási kötelezettségének eseteire már alkalmazni kell. (MTI)